

Asia: VN/33230/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mikkelin kaupungin opetussuunnitelmatyötä tekevä Tulevaisuuden koulu -ohjausryhmä on selvittänyt helmikuussa 2024 kaupungin perusopetuksen opetushenkilöstön ja rehtoreiden näkemyksiä pyytämiinne kysymyksiin. Tuomme heidän kokemuksiinsa pohjautuvia näkökantoja esiin seuraavien kysymysten yhteydessä.

Henkilöstön näkemys on se, että matematiikan lisätunti kohdennetaan alkuopetukseen ja äidinkielen 2 lisätuntia 3.-6. luokille.

1. Kuinka hyvin tuntilisäykset esitettyssä muodossa vastaavat luku-, kirjoitus- ja laskutaidon tarpeeseen?

On tärkeää, että alakouluun saadaan lisää tunteja perustaitojen vahvistamiseen. Esitettyjen tuntilisäysten kohdentaminen ei kuitenkaan vastaa parhaalla mahdollisella tavalla luku-, kirjoitus- ja laskutaidon taitojen kehittymiseen.

2. Onko tuntilisäysten kohdentaminen eri vuosiluokille esitettyssä muodossa tarkoituksen mukainen?

Luku- ja kirjoitustaidon osalta esitetty äidinkielen tuntilisäys alkuopetukseen ei ole perusteltua näiden vuosiluokkien jo olemassa olevan tuntimäärän vuoksi. Kaupungin opetushenkilöstön mukaan

äidinkielen lisätuntien kohdentaminen tulisi osoittaa 3.-6. luokille. Laskutaidon kehittymisen osalta lisätunti tulisi kohdentaa alkuopetukseen.

Luku- ja kirjoitustaito kehittyvät alkuopetuksen vuosina. Niiden käyttäminen välineenä alkaa toden teolla vasta 3. luokalla. Oppilaiden jaksaminen ei mahdollista enempää kynätyöskentelyä tai aktiivista lukemisen harjoittelua alkuopetusvuosina. Lisäys alkuopetuksen äidinkieleen ohjautuisi usein muuhun, kuin luku- ja kirjoitustaidon parantamiseen, esimerkiksi tunnetaitoihin tai ryhmäytymiseen. Nämä ovat tärkeitä osa-alueita oppimisessa, mutta lisätunnit eivät tällöin tukisi luku- ja kirjoitustaidon kehittymistä.

3.-6. luokilla lukemisen määrä ja lukutaidon vaatimukset kasvavat eri oppiaineissa. Äidinkielen lisäksi luku- ja kirjoitustaitoa tarvitaan reaaliaineissa oppimisen välineenä. Äidinkielessä lisätunti 3.-4.lk ja 5.-6.lk mahdollistaisi ajan käyttämisen lukemisen ohjaamiseen: tekstien avaamiseen ja syventämiseen, käsitteisiin jne.

Laskutaidon tukemiseksi esitetään tunti-lisäyksen kohdentamista alkuopetukseen, erityisesti 2. vuosiluokalle. Alkuopetuksessa luodaan pohjaa matemaattisen ajattelun kehittymiselle. Yhden vuosiviikkotunnin lisääminen tasoittaisi matematiikan tuntimäärää eri vuosiluokkien välillä. 2. luokalla tarvitaan lisää aikaa matematiikan opetussisältöjen läpikäymiseen ja syventämiseen. Tämä mahdollistaa mm. perustaitojen vahvistamista, toiminnallista oppimista sekä eriyttämistä ylös- ja alaspäin.

3. Muita huomioita esityksestä

Tuntilisäyksiä pohdittaessa on tärkeää tarkastella tuntimäärien lisääntymistä vuosiluokilla 1-6 sekä 6. ja 7. luokan tuntimääriä. Lisäys 6. lk tuntimäärään kaventaisi näiden vuosiluokkien välistä eroa.

Hienoa, että tuntimäärien riittämättömyys alakoulussa on huomioitu hallitusohjelmassa ja tällä tavoitellaan perustaitojen vahvistamista.

Tulevaisuuden koulu -ohjausryhmä, Mikkelin kaupunki, perusopetus

Savander Laura

Mikkelin kaupunki - perusopetuksen tulosalue, opetussuunnitelmasta
vastaava ohjausryhmä